00 Programozás

Iterátorok, string, STL konténerek

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM119 2024. december 4.







llterátorok

Tervezési minta (design pattern)

"Az informatikában programtervezési mintának (angolul Software Design Patterns) nevezik a gyakran előforduló programozási feladatokra adható általános, újrafelhasználható megoldásokat. Egy programtervezési minta rendszerint egymással együttműködő objektumok és osztályok leírása."*

Első jelentős irodalom

Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides: Design Patterns (Elements of Reusable Object-Oriented Software), Addison-Wesley, 1994

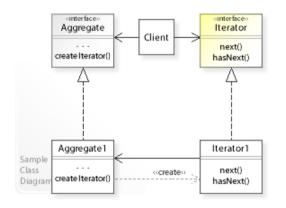
A szerzők által meghatározott kategóriák

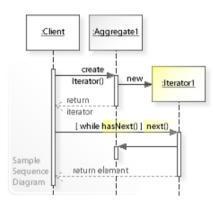
- Létrehozási minták
- Szerkezeti minták
- Viselkedési minták

Iterátor

"Az Iterátor (...) minta lényege, hogy segítségével szekvenciálisan érhetjük el egy aggregált objektum elemeit, a mögöttes megvalósítás megismerése nélkül."*

lt erát orok





Forrás

Feladat:

- Készítsünk saját iterátor interfészt, és azt megvalósító tényleges iterátorokat, melyekkel bejárható egy karakterlánc összes betűje, vagy egy láncolt lista elemei!
- A megvalósítás során törekedjünk a C/C++ programozók által jól ismert, mutatókhoz kapcsolódó operátorok alkalmazására!

```
hasNext()
  operator!= → két iterátor ugyanazt az elemet teszi-e elérhetővé?
next()
  operator++ → iterátor léptetése a következő elemre
  operator* → az iterátor által kijelölt elem lekérése
```

Iterator.h

```
template < class T>
class | terator {
   public:
     virtual bool operator!=(const | terator < T>&) const = 0;
     virtual | terator < T>& operator++() = 0; // prefix
     virtual T& operator*() const = 0;
};
```

operator++

```
A postfix alak operátorának felültöltése:
virtual Iterator operator++(int) = 0;
```

Probléma: absztrakt osztály nem példányosítható \rightarrow a visszatérési érték típusa nem lehet Iterator!



Message5.h

```
#include <cstring>
  #include <stdexcept>
   #include "Iterator.h"
6
                             public Iterator < char > {
   class Messagelterator:
       char* p:
9
     public:
       MessageIterator(char* s) {
10
         p = s;
12
```

Message5.h

```
13
14
        bool operator!=(const | terator < char>& it ) const override {
          return p != static cast < const Message | terator & > (it).p;
15
16
17
18
        MessageIterator& operator++() override {
19
          ++p;
20
          return *this:
21
22
23
        char& operator*() const override {
24
          return *p:
25
```

override

Azt állítjuk, hogy a tagfüggvény (felül)definiálja az öröklött függvényt \rightarrow ha nem így van (pl. elgépelés), akkor hibaüzenettel leáll a fordítás.

static_cast

Az implicit és a felhasználó által definiált típuskonverzió kombinációja, szükség esetén hívja a konverziós konstruktort. Fordítási időben ellenőrzi a típusokat és eldönti, hogy az átalakítás végrehajtható-e. Használható primitív típusok közötti átalakításhoz, a származtatási hierarchiában történő fel- és lefelé lépéshez, vagy void mutatóról/ra történő konverzióhoz is.

Message5.h

```
28
    class Message {
29
      private:
        char* pStr;
30
31
         int len; // The length of str is also stored
32
      public:
33
         Message() { // default ctor
34
           pStr = new char(' \setminus 0'):
35
           len = 0:
36
37
38
         Message(const char* s) { // conversion ctor
39
           len = strlen(s);
40
           pStr = new char[len + 1];
41
           strcpy(pStr, s);
42
```

Message5.h

lterátor példa

```
44
        Message (const Message & m) : Message (m. pStr) {} // copy ctor
45
46
        ~Message() { // dtor
47
          delete[] pStr;
48
49
50
        Message& operator=(const Message& m); // assignment op.
51
52
        friend std::ostream& operator << (std::ostream& os, const Message& m);
53
54
        char& operator[](int i) {
55
          if (i < 0 | | i >= |en) {
56
            throw std::out of range("Message::operator[]");
57
58
          return pStr[i]:
59
```

std::out_of_range

```
exception logic_error out_of_range
```

```
Message5.h
61
        int length() const {
62
          return len:
63
64
65
        MessageIterator begin() const {
          return Messagelterator(pStr);
66
67
68
69
        MessageIterator end() const {
70
          return MessageIterator(pStr + len);
71
72
    };
```

Message5.cpp

```
Message& Message::operator=(const Message& m) {
      if(\&m == this) return *this;
     delete [] pStr;
 6
      len = strlen(m.pStr);
     pStr = new char[len + 1];
8
     strcpy(pStr, m.pStr);
9
     return *this:
10
11
12
   std::ostream& operator <<(std::ostream& os, const Message& m) {
13
     os \ll m.pStr;
14
     return os:
15
```

LinkedList.h

lterátor példa

```
#include <iostream>
    #include "Iterator.h"
 5
    template < class T>
    struct ListItem {
 8
      T value:
 9
       ListItem \langle T \rangle * next:
10
11
12
    template < class T>
13
    class ListIterator:
                               public Iterator <T> {
14
         ListItem \langle T \rangle * p;
15
       public:
16
         ListIterator(ListItem\langle T \rangle * i) : p(i) {}
```

LinkedList.h

lterátor példa

```
18
         bool operator!=(const | terator <T>& it) const override {
           return p != static cast < const ListIterator < T > & > (it).p;
19
20
21
22
         ListIterator \langle T \rangle \& operator ++() override {}
23
           p = p \rightarrow next;
           return *this:
24
25
26
27
         T& operator *() const override {
28
           return p—>value;
29
30
```

LinkedList() {

front = tail = nullptr;

lterátor példa

32

33 34

35

36

37

38

39 40

```
template < class T>
class LinkedList {
  private:
    ListItem < T > * front;
    ListItem < T > * tail;
  public:
```

42 43

44

45

46

47 48

```
LinkedList.h
```

```
~ LinkedList() {
   for(ListItem < T >* current = front; current != nullptr;) {
     ListItem < T >* next = current -> next;
     delete current;
     current = next;
   }
}
```

```
LinkedList.h
```

```
void append(const T& i) {
50
           ListItem <T>* latest = new ListItem <T>:
51
          *latest = { i, nullptr };
52
           if(tail == nullptr) {
53
54
             front = latest:
55
           } else {
56
             tail \rightarrow next = latest:
57
58
           tail = latest:
59
```

```
LinkedList.h
61
        ListIterator < T > begin() {
           return ListIterator <T>(front);
62
63
64
65
        ListIterator <T> end() {
           return ListIterator <T>(nullptr);
66
67
68
```

iteratorMain.cpp

lterátor példa

```
#include <iostream>
   #include "Message5.h"
   #include "LinkedList.h"
 4
 5
   int main() {
 6
      Message m = "Hello_{\sqcup}C++_{\sqcup}world!";
 8
     // using iterator
      for (auto i = m.begin(); i != m.end(); ++i) {
9
10
        std::cout << *i:
11
12
      std::cout << std::endl:
```

iteratorMain.cpp

```
14
      // range-based for loop, C++11
      for (const auto& c : m) {
15
        std::cout << c:
16
17
18
      std::cout << std::endl:
19
20
      // operator[]
21
      try {
22
        for (auto i = 0; i \le m. length(); i++) {
23
           std::cout << m[i]:
24
25
      } catch(const std::out of range& e) {
        std::cerr \ll "\nException \( \) caught:\( \) \( \) e.what() \ll std::end\( \);
26
27
```

lterátor példa

```
LinkedList < int > |;

Lappend (1); | Lappend (2); | Lappend (3);

for (auto i = | Lbegin (); i != | Lend (); ++i) {
    std::cout << *i << '\t';
}

std::cout << std::end|;
}</pre>
```

```
Kimenet
```

```
Hello C++ world!
Hello C++ world!
Hello C++ world!
Exception caught: Message::operator[]
1 2 3
```

lterálás tartományokon

Range-based for loop (C++11)

- Bejárhatók vele tömbök,
- iterátort (begin(), end()) biztosító gyűjtemények (ld. később),
- és kapcsos zárójelek között felsorolt értékek.
- A soron következő elem elérhető érték szerint és referenciával is.

lterálás tartományokon

range.cpp

```
int main() {
      int array [] = \{1, 2, 3\};
      for(const auto& i : array) { // reference
        std::cout << i << ''_';
8
      std::cout << std::endl:
9
10
      for(auto i : array) { // value
11
        std::cout << i << ''';
12
13
      std::cout << std::endl;
14
      for (auto i : {4, 5, 6}) { // braced-init-list
15
16
        std::cout << i << ''';
17
18
      std::cout << std::endl;
```

range.cpp

Iterálás tartományokon

```
20
       std::string text = "C++_{\square}is_{\square}so_{\square}cool! \setminus n";
21
      // explicit iterator usage
22
      for(auto i=text begin(); i!=text end(); ++i) {
23
         std::cout << *i:
24
25
26
      // implicit iterator usage, range—based for loop
27
      for(const auto& c : text) {
28
         std::cout << c:
29
30
31
      // overloaded [] operator
32
      for (size t = 0; i < t ext | ength(); ++i) {
33
         std::cout << text[i];
34
```

Iterálás tartományokon

Az std::size_t típus

- Előjel nélküli egész típus, ami tetszőlegesen nagy objektum méretét (→ sizeof) képes megadni bájtokban mérve.
- Általában indexelésre és ciklusszámlálóként használják az ilyen típusú változókat.

C++ iterátorok

C++ iterátorok

"Iterátor bármely olyan objektum, amely adatok (például egy tömb vagy egy gyűjtemény) valamely elemére mutatva operátorok egy halmazának (ami legalább a növelő (++) és indirekció * műveleteket tartalmazza) segítségével képes az adatok között iterálni."*

A legkézenfekvőbb iterátor típus a *mutató*, de az összetett adatszerkezetek általában bonyolultabb megoldásokat igényelnek.

Minden iterátor közös jellemzői:

- Azonos típusú értékből vagy referenciából másolással létrehozható (copy constructible).
- Azonos típusú érték vagy referencia hozzárendelhető (copy assignable).
- Megsemmisíthatő (destructible), azaz skalár típus (felültöltés nélkül is értelmezhető rajta az összeadás művelet) vagy elérhető destruktorral rendelkező osztály, melynek minden nem statikus tagja is megsemmisíthető.
- Értelmezett rajta a növelés (++) operátor (prefix és suffix alakban is).

Kategóriák:

Input

C++ iterátorok

Csak olvasási célra, azaz *jobbértékként* indirekcióval (*, ->) elérhető a mutatott adat, támogatja az egyenlőségi (==, !=) operátorokat.

Output

Csak írási célra, azaz *balértékként* elvégezhető rajta az indirekció, majd a hozzárendelés.

Forward

Rendelkezik az input iterátorok képességeivel, és ha módosítható, akkor az output iterátorokéval is. Paraméterek vagy inicializáló értékek nélkül is létrehozható (default constructible). A szabványos gyűjtemények legalább ezt a típust megvalósítják.

Bidirectional

A Forward iterátorok képességein túl a csökkentés (--) operátort is támogatja, bejárás hátrafelé.

Random access

Mint Bidirection, de támogatja még az összeadást (+, +=), kivonást (-, -=), az egyenlőtlenségi relációkat (<, <=, >, >=) és az indexelést ([]) is.

```
range.cpp
```

```
// random access iterator
auto it = text.begin();
for(size_t i=0; i<text.length(); ++i) {
    std::cout << it[i];
}
</pre>
```

Az std::string osztály néhány érdekes tulajdonsága:

- Fejfájl: <string>
- Az std::basic_string<char> sablonpéldány szinonimája (typedef)
- Inicializálható C-stringgel (char*), konverzió visszafelé: string::c_str()
- Dinamikus memóriakezelést használ
- Tartalma megváltoztatható (mutable)
- Számos felültöltött operátor, pl. összefűzés +, indexelés []
- Megvalósítja a RandomAccessIteratort

stringDemo.cpp

```
#include <iostream>
   #include <string>
   #include <cctype>
15
    int main() {
16
     int i:
17
      std::cout << "Enternanninteger:":
18
      std::cin >> i:
19
20
      std::string str:
      std::cout << "Enternanline..of..text:..":
21
      // getline(std::cin, str); // 'new line' after number cannot be converted
22
                                  // to 'int' and remains in input buffer
23
24
      getline(std::cin >> std::ws, str); // clears leading whitespaces
25
      std::cout << "You've_entered:.." << i << "..." << str << std::endl:
```

std::ws → figyelmen kívül hagyja a kezdeti fehér karaktereket

Kimenet #1

Enter an integer: 5 Enter a line of text: hello

You've entered: 5, hello

Kimenet #2

Enter an integer: 5cats

Enter a line of text: You've entered: 5, cats

stringDemo.cpp

```
27
     std::cout << "Capacity of the string is "
               << str.capacity() << "_chars.\n";
28
29
      int len = str.length();
30
     std::cout << "Lengthuofutheustringuis:u" << |en << "uchars.\n";
31
     const char fillChar = '!':
     str.resize(|en+3, fi||Char);
32
33
     std::cout << "Resized_and_filled_with_" << fillChar
34
               << ":" << std::endl:
35
     str.resize(|en);
36
     std::cout << "Undomresize:.." << str << std::endl:
37
     std::cout << "Shrinking ustring ... u";
38
     str.shrink to fit();
     std::cout << "capacity_is_now_" << str.capacity() << "_chars.\n":
39
```

```
Kimenet #1
```

```
Enter an integer: 1
Enter a line of text: hello
You've entered: 1, hello
Capacity of the string is 15 chars.
Length of the string is: 5 chars.
Resized and filled with !: hello!!!
Undo resize: hello
Shrinking string... capacity is now 15 chars.
```

Kimenet #2

Enter an integer: 2

Enter a line of text: TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog

You've entered: 2, TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog

Capacity of the string is 60 chars.

Length of the string is: 35 chars.

Resized and filled with !: TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog!!!

 ${\tt Undo\ resize:\ The Quick Brown Fox Jumps Over The Lazy Dog}$

Shrinking string... capacity is now 35 chars.

capacity()

A jelenleg lefoglalt memóriaterület mérete.

length()

A szöveg hossza.

resize()

Adott hosszúságúra alakítja a stringet. Ha eredetileg rövidebb volt, megadható, hogy milyen jelekkel töltse fel. Ha hosszabb volt, a végét levágja.

shrink_to_fit()

A lefoglalt, de nem használt memóriaterület felszabadítása iránti igény jelzése. Nem feltétlenül lesz teljesítve.

stringDemo.cpp

```
// to allow usage of the 's' suffix

using namespace std::string_literals;

std::cout << "std::string_literal_length:_"

<< "std::string"s.length() << std::endl;

// std::string literal("std::string", 11);
```

Az std::string_literals névtér és az s végződés használatával egy std::string literál formálisan közvetlenül is létrehozható.

Kimenet

```
Enter an integer: 5
Enter a line of text: hello
...
std::string literal length: 11
```

stringDemo.cpp

```
47
      std::cout << "Displaying the text char-by-char with constant iterator:\n";
48
      for(auto it=str.cbegin(); it!=str.cend(); ++it) {
49
        std::cout << *it:
50
51
      std::cout << std::endl:
52
      std::cout << "Reverse_direction:\n";
53
      for (auto it = str.crbegin(): it! = str.crend(): ++it) {
54
        std::cout << *it:
55
56
      std::cout << std::endl:
57
      std::cout << "Ciphertext:" << caesar(str. 4) << std::endl;
      std::cout \ll "Plain_utext:_u" \ll caesar(str, 26-4) \ll std::endl:
58
```

```
stringDemo.cpp
   std::string& caesar(std::string& str, int shift) {
5
     for(auto it=str.begin(); it!=str.end(); it++) {
6
       if(isalpha(*it)) {
         char alpha = islower(*it) ? 'a' : 'A';
         *it = alpha + (*it-alpha+shift)\%('z'-'a'+1);
9
10
11
12
     return str:
13
```

```
Kimenet
```

```
Enter an integer: 5
Enter a line of text: hello
...
Displaying the text char-by-char with constant iterator:
hello
Reverse direction:
olleh
Ciphertext: lipps
Plain text: hello
```

lterátorok.

A string osztály

begin(), cbegin()

A string elejére mutató (konstans) iterátor.

end(), cend()

A string végére mutató (konstans) iterátor.

rbegin(), crbegin()

A string végére mutató (konstans) iterátor, bejárás fordított irányban.

```
rend(), crend()
```

A string elejére mutató (konstans) iterátor, bejárás fordított irányban.

Caesar-rejtjelezés

stringDemo.cpp

```
std::cout << "Indices_of_letter_'e':\n";
60
     for(auto i=str.find("e", 0); i!=std::string::npos:
61
          i=str.find("e", i)) { // or try to use rfind()}
62
63
        std::cout << i++ << '...':
64
65
      std::cout << std::endl:
66
      std::cout \ll "First_{\sqcup}half:_{\sqcup}" \ll str.substr(0, str.length()/2)
67
                << std::endl:
      str.insert(0, "<"); str.insert(str.length(), ">");
68
      std::cout << "Inserting:" << str << std::endl:
69
70
      str.erase(0, 1); str.erase(str.length()-1);
71
      std::cout << "Erasing:" << str << std::endl;
72
```

Kimenet

```
Enter an integer: 42
Enter a line of text: Reverse engineering
...
Indices of letter 'e':
1 3 6 8 13 14
First half: Reverse e
Inserting: <Reverse engineering>
Erasing: Reverse engineering
```

```
find(str, pos), rfind(str, pos)
```

Rész-karakterlánc (str) keresése adott helyről (pos) indulva. Ha nincs találat, npos-sal tér vissza.

```
substr(pos, count)
```

Rész-karakterlánc előállítása pos helyről indulva, count hosszban.

```
insert(index, s)
```

Az s karakterlánc beszúrása index helyre.

```
erase(index, count)
```

Karakterek törlése az index helytől kezdve, count mennyiségben.

Standard Template Library (STL)

Gyűjtemények (containers)

dinamikus tömb (vector), láncolt lista (list, forward_list), leképezés (asszociatív tömb, szótár: map), halmaz (set), vermek és sorok (stack, deque), stb.

Algoritmusok

pl. keresés, csere.

lterátorok

elemek bejárása különféle irányokban és módokon

Függvény objektumok (functors)

Függvények paramétereként átadható objektumok. Ezek tagfüggvényeivel a hívott függvény viselkedése befolyásolható, pl. egy gyűjtemény elemei átalakíthatók a kívánt (paraméterezésnek megfelelő) módon.

Adapterek (adapters)

Más komponensek viselkedését módosítják, pl. egy iterátor bejárási irányát megfordítja.

- Fejfájl: <vector>
- Dinamikus tömb osztálysablon
- lacktriangle Speciális eset: vector
bool> o bithalmaz
- Tartalma megváltoztatható (mutable)
- Véletlen elérés: $\mathcal{O}(1)$, beszúrás/törlés a végén: amortizált $\mathcal{O}(1)$, tetszőleges helyen $\mathcal{O}(n)$.

vectorDemo.cpp

```
#include <iostream>
   #include <vector>
12
    int main() {
13
      std::vector < int > iv1 = \{1, 2, 3, 4, 5\}; // initializer list
      for(const auto& i : iv1) {
14
15
        std::cout << i << '...':
16
17
      std::cout << std::endl:
18
19
      std::vector<int> iv2 {6, 7, 8, 9, 10}; // uniform initialization
20
      for(const auto& i : iv2) {
21
        std::cout << i << '...':
22
23
      std::cout << std::endl:
```

```
vectorDemo.cpp
```

```
std::vector\langle int \rangle iv3(5, 42); // constructor #1
25
      for (auto i = iv3.cbegin(); i!=iv3.cend(); ++i) {
26
        std::cout << *i << '...':
27
28
29
      std::cout << std::endl:
30
31
      std::vector<int> iv4(5); // constructor #2
32
      for(size \ t \ i=0: i< iv4.size(): i++) {
        std::cout << iv4[i] << ',,':
33
34
35
      std::cout << std::endl:
```

vectorDemo.cpp

```
std::vector<int> iv5; // constructor #3
37
38
      iv5.push back (11); iv5.push back (12); iv5.push back (13);
39
      for (size t = 0; i < i v 5. size (); i++) {
40
        std::cout << iv5.at(i) << ''';
41
42
      std::cout << std::endl:
43
44
     // 2x3 matrix of 1's
45
      std::vector<std::vector<int>> im1(2, std::vector<int>(3, 1));
      for(const auto& r : im1) {
46
47
        for(const auto& c : r) {
48
          std::cout << c << '...':
49
        std::cout << std::endl:
50
51
```

Kimenet

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10

42 42 42 42 42

0 0 0 0 0

11 12 13

1 1 1

1 1 1

Inicializálás, példányosítás

- inicializáló listával
- explicit konstruktor hívással, pl.
 - vector();
 - explicit vector(size_type count);
 - vector(size_type count, const T& value, const Allocator& alloc =
 Allocator());

vectorDemo.cpp

```
53
      std::vector<int> iv6 = \{1, 2, 3, 4, 5\};
54
      std::cout << "Size_of_iv6:_" << iv6.size() << std::endl;
      std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl;
55
      std::cout << "Reserving...memory....": iv6.reserve(16):
56
57
      std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl:
      std::cout << "Is_it_empty?_" << (iv6.empty() ? "Yes" : "No") << std::endl;
58
      std::cout << "Shrinking..."; iv6.resize(3); printForward(iv6);
59
      std::cout << "Growing..."; iv6.resize(6); printForward(iv6);
60
61
      std::cout << "Further growing..."; iv6.resize(9, -1); printForward(iv6);
62
      std::cout << "Shrinking..."; iv6.shrink to fit();
63
      std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl;
```

```
template < class T>

void printForward(const std::vector < T>& v) {
  for(auto i=v.begin(); i!=v.end(); i++) {
    std::cout << *i << 'u';
  }
  std::cout << std::endl;
}</pre>
```

Shrinking... Capacity: 9

A vector osztály

```
Kimenet
Size of iv6: 5
Capacity: 5
Reserving memory... Capacity: 16
Is it empty? No
Shrinking... 1 2 3
Growing... 1 2 3 0 0 0
Further growing... 1 2 3 0 0 0 -1 -1 -1
```

size()

Tárolt elemek száma.

capacity()

Ennyi elem számára van lefoglalva memóriaterület.

reserve(new_cap)

Legalább new_cap elemszámú adatnak foglal le memóriaterületet.

empty()

Logikai igaz értékkel tér vissza, ha a vektor üres.

```
resize(count), resize(count, value)
```

Ha count kisebb size()-nál, akkor az utolsó elemeket levágja. Ha nagyobb, akkor kibővíti a vektort és a value másolataival tölti fel az új elemeket.

```
shrink_to_fit()
```

Kezdeményezi (de nem feltétlenül hajtja végre) a kihasználatlan kapacitások törlését.

vectorDemo.cpp

```
65
      std::cout << "First element: " << iv6.front() << std::endl;
66
      std::cout << "Last.,element:,," << iv6.back() << std::endl;
67
      std::cout << "Element_at_idx._1:_" << iv6[1] << std::endl;
68
      std::cout << "Element..at..idx...2:.." << iv6.at(2) << std::endl;
69
      std::cout << "Elements_in_reverse_order_(using_pointers):_";
      for (const int* pi = iv6.data()+iv6.size()-1; pi>=iv6.data(): pi--) {
70
71
        std::cout << *pi << ''_';
72
73
      std::cout << "\nElements_in_reverse_order_(using_rev._it.):_";
      for(std::vector<int>::const reverse iterator i = iv6.crbegin();
74
75
          i!=iv6.crend(); i++) {
76
        std::cout << *i << '...':
77
78
      std::cout << std::endl;
```

Kimenet

```
First element: 1
Last element: -1
Element at idx. 1: 2
Element at idx, 2: 3
Elements in reverse order (using pointers): -1 -1 -1 0 0 0 3 2 1
Elements in reverse order (using rev. it.): -1 -1 -1 0 0 0 3 2 1
```

```
front(), back()
```

Visszaadják az első és utolsó tárolt elemet.

operator[](pos), at(pos)

Visszaadják a pos indexű elemet.

data()

Visszaadja a lefoglalt memóriaterület kezdőcímét.

```
crbegin(), crend()
```

Csak olvasásra alkalmas iterátorok az elemek fordított sorrendben történő eléréséhez.

```
vectorDemo.cpp
```

```
80
      std::vector<int>iv7:
81
      std::cout \ll "Assigning...\square"; iv7.assign(3, 1); printForward(iv7);
      std::cout << "Pushing...u"; iv7.push back(2); printForward(iv7);
82
      std::cout << "Popping...": iv7.pop back(): printForward(iv7):
83
84
      std::cout << "Inserting..."; iv7.insert(iv7.end(), 2); printForward(iv7);
      std::cout << "Erasing..."; iv7.erase(iv7.end()-1); printForward(iv7);
85
      std::cout << "Swapping vectors...\n"; iv7.swap(iv6);
86
      std::cout << "\tiv7:"; printForward(iv7);
87
88
      std::cout << "\tiv6:"; printForward(iv6):
89
     return 0:
90
```

```
Kimenet
```

```
Assigning... 1 1 1
Pushing... 1 1 1 2
Popping... 1 1 1
Inserting... 1 1 1 2
Erasing... 1 1 1
Swapping vectors...
iv7: 1 2 3 0 0 0 -1 -1 -1
iv6: 1 1 1
```

assign(count, value)

Lecseréli a vektor elemeit count darab value-ra.

push_back(value), pop_back()

Hozzáfűznek vagy eltávolítanak egy elemet a vektor végéhez, -ről.

insert(pos, value), erase(pos)

value beszúrása a pos iterátorral adott helyre, vagy egy elem törlése onnan.

swap(other)

Két vektor elemeinek és lefoglalt tárterületének felcserélése.

A deque osztály

A deque osztály

- Feifáil: <deque>
- \blacksquare Hasonló a dinamikus tömbhöz, de lehetővé teszi a gyors $(\mathcal{O}(1))$ beszúrást és törlést a gyűjtemény mindkét végén. Ezt jellemzően úgy éri el, hogy az elemeket nem összefüggő memóriaterületen tárolja, hanem több, egymástól függetlenül lefoglalt memóriaterületen.
- Véletlen elérés: $\mathcal{O}(1)$, beszúrás vagy törlés a széleket leszámítva $\mathcal{O}(n)$.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

dequeDemo.cpp

```
#include <iostream>
   #include <deque>
3
   template < class T>
   void printForward(const std::deque<T>& dq) {
6
     for (auto i=dq.cbegin(); i!=dq.cend(); i++)
       std::cout << *i << '...':
8
9
     std::cout << std::endl:
10
```

A deque osztály

dequeDemo.cpp

```
12
   int main() {
13
      std::deque<int> dq:
14
     dq.push back(4);
15
     dq.push front(2);
16
     dg.push back(8);
     dq.push front(1);
17
18
      printForward(dq);
19
20
     dq.pop front(); dq.pop back();
      printForward(dq);
21
22
      return 0:
23
```

A deque osztály

Kimenet

1 2 4 8

2 4

push_front(), pop_front()
 Beszúrás / törlés a sor elején.

<□ > <□ > <□ > < = > < = > < = </p>
● の

A list osztály

- Fejfájl: <list>
- Két irányban láncolt lista. Egy irányban láncolt változat: forward_list
- Gyors $(\mathcal{O}(1))$ beszúrás és törlés a gyűjtemény bármely pontján, de az elemek véletlen elérése nem támogatott, a bejárás lassú.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

listDemo.cpp

```
#include <iostream>
  #include < list >
3
   template < class T>
   void printForward(const std::list <T>& I) {
     for(auto i=1.cbegin(); i!=1.cend(); i++) {
6
       std::cout << *i << '...':
9
     std::cout << std::endl:
10
```

list Demo.cpp

```
12
    int main() {
      std::list < int > 1 = \{ 2, 3, 4 \};
13
      l.push front(1); l.push back(5);
14
      for(auto& i : |) {
15
16
        i *= i:
17
18
      I.insert(I.end(), 6*6);
      std::list \langle int \rangle::iterator it = l.end(); advance(it, -l.size());
19
20
      l.insert(it, 0);
      std::cout << "Square_numbers:_"; printForward(1);
21
```

A list osztály

Kimenet

Square numbers: 0 1 4 9 16 25 36

advance(it, n)

Lépteti az it iterátort n elemmel. (Ha az iterátor mindkét irányban bejárható, akkor n értéke lehet negatív.)

A list osztály

listDemo.cpp

```
22
      l.reverse():
23
      std::cout << "In_reverse_order:": printForward(1):
24
      1 . sort ():
25
      std::cout << "After,,sorting:,,": printForward(1);
      std:: list \langle int \rangle | 2 { -3, -2, -2, -1 }; | merge(|2);
26
27
      std::cout << "After_merging:_"; printForward(I);
28
      std::cout << "ls_|2_empty?_" << (|2.empty() ? "Yes" : "No");
29
      l.unique():
      std::cout << "\nRemoved_duplicates:_"; printForward(1);
30
31
      return 0:
32
```

Kimenet

```
In reverse order: 36 25 16 9 4 1 0 After sorting: 0 1 4 9 16 25 36
```

After merging: -3 -2 -2 -2 -1 0 1 4 9 16 25 36 Removed duplicates: -3 -2 -1 0 1 4 9 16 25 36

reverse()

Megfordítja az elemek sorrendjét.

sort()

Növekvő sorrendbe rendezi az elemeket.

merge(list)

Átmozgatja 1ist tartalmát az aktuális listába. Ha mindkettő rendezett, akkor az eredmény is az lesz.

unique()

Az egymást követő azonos értékek közül csak az elsőt hagyja meg.

A set osztály

- Fejfájl: <set>
- Rendezett halmaz, ismétlődés nem megengedett.
- ullet Keresés, beszúrás, eltávolítás: $\mathcal{O}(\log n)$ komplexitás o többnyire piros-fekete fával megvalósítva.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

A set osztály

```
setDemo.cpp
```

```
#include <iostream>
   #include <set>
3
   template < class T>
   std::ostream& operator << (std::ostream& os, const std::set < T>& s) {
     for(const auto& item : s) {
6
       os << item << '...':
8
9
     return os;
10
```

A set osztály

setDemo.cpp

```
template < class T>
12
    std::set<T> intersection (const std::set<T>& a, const std::set<T>& b) {
13
14
      std::set < T > result:
15
      for(auto item : a) {
16
        if (b.find(item) != b.end()) {
17
           result . insert (item );
18
19
20
      return result:
21
```

setDemo.cpp

```
23
    int main() {
24
      std::set < int > even = \{ 0, 2, 4, 6, 8, 10 \}:
25
      std::cout << "Even_numbers:.." << even << std::endl:
26
27
      std::set < int > three:
28
      for (auto i=0; i<11; i++) {
29
        three.insert(i):
30
      for(auto it = three.begin(); it != three.end(); ) {
31
32
        if(*it \% 3 != 0) {
33
          it = three.erase(it);
34
        } else {
35
          ++ it:
36
37
38
      std::cout << "Numbers_divisible_by_three:_" << three << std::endl;
```

setDemo.cpp

```
40 std::cout << "Numbersudivisableubyusix:u"
41 << intersection(even, three) << std::endl;
42 }
```

Kimenet

```
Even numbers: 0 2 4 6 8 10
```

Numbers divisible by three: 0 3 6 9

Numbers divisable by six: 0 6

find(key)

Visszaadja a key-t kijelölő iterátort, ha a kulcs létezik, különben az end() iterátort.

insert(value)

Beszúr egy értéket.

erase(pos)

Törli az iterátorral adott elemet, és a megváltozott adatszerkezet bejárására alkalmas új iterátort szolgáltat.

A map osztálv

A map osztály

- Fejfájl: <map>
- Asszociatív tömb / leképezés / szótár: kulcs-érték párok halmaza (kulcs nem ismétlődhet).
- Elemei párok.
- A megvalósítás többnyire piros-fekete fával történik, ezért a keresés, beszúrás, törlés $\mathcal{O}(\log(n))$ időt vesz igénybe.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

mapDemo.cpp

```
#include <iostream>
  #include <map>
3
  template < class K, class V>
  void printForward(const std::map<K, V>& m) {
    for(auto i=m.cbegin(); i!=m.cend(); i++) {
6
      std::cout << i->first << '\t' << i->second << std::endl;
```

mapDemo.cpp

```
11
   int main() {
12
      std::map<std::string.int> students:
13
      students["Johnny"] = 3;
14
      students["Johnny"] = 5; // no duplicated keys
      students.insert(std::pair<std::string, int>("Jenny", 4));
15
      students.erase("Tommy"); // does nothing
16
17
      std::cout << "Stored pairs:\n": printForward(students):
18
      std::cout << "Is., Eva., present?.."
                << (students.find("Eva")==students.end() ? "No" : "Yes");</pre>
19
20
      return 0:
21
```

Kimenet

Stored pairs:

Jenny 4

Johnny 5

Is Eva present? No

insert(value)

Beszúr egy kulcs-érték párt.

operator[](key)

Adott kulcsú elem olvasása vagy beszúrása / módosítása.

erase(key)

Törli az adott kulcsú elemet, ha létezik.

find(key)

Visszaadja a key-t kijelölő iterátort, ha a kulcs létezik, különben az end() iterátort.